

Bijzondere plantenvondsten in 2023

Jelle van Dijk

Wijzigingen

Deze keer beginnen we met het schrappen van twee soorten uit de lijst van plantensoorten, die in de Duin- en Bollenstreek zijn vastgesteld. Na bestudering van foto's en herbariummateriaal door deskundigen van waarneming.nl moeten er twee soorten van de lijst worden afgevoerd. Het betreft de volgende soorten:

Ruige leeuwentand – *Leontodon hispidus*

Gevonden op 25 juni 2014 langs de oostoever van het Oosterduinse Meer. Het gaat hier om een uitzonderlijk zwaar behaarde Kleine leeuwentand – *Leontodon saxatilis*. Verschilpunt: zwarte zomen van de kelkbladen.

Wijdvertakte klaver *Trifolium diffusum*

Bij de vondst (herbariummateriaal aanwezig) uit 1981 bij het Oosterduinsemeer gaat het om een afwijkende vorm van de Rode klaver *Trifolium pratense*. De Rode klaver heeft één lange kelktand, terwijl bij de Wijdvertakte klaver alle kelktanden meer dan dubbel zolang als de kelk zijn. Gelukkig was dit goed te zien aan het herbariummateriaal. Verder is bij twee soorten de wetenschappelijke naam gewijzigd:

- de naam *Papaver pseudo-orientale* wordt gewijzigd in *Papaver setiferum*

- de naam *Umbelliscus erectus* wordt veranderd in *Umbelliscus lutea*.

Nieuw in de Duin- en Bollenstreek

Vroeg barbarakruid – *Barbarea verna*

Op 26 maart vond JvD enkele planten bij de fietstunnel van de Noordwijkerhoek. Drie weken later bleken er honderden te staan in de berm van de nieuwe Randweg naar Voorhout. Deze soort hoort thuis in ZW-Europa en komt steeds meer voor in nieuwe berm en op braakliggende terreinen.

Dagwinde Nieuw-Leeuwenhorst 15 september 2023

Dagwinde – *Ipomoea purpurea*

Deze sierplant, inheems in Zuid-Europa, verwildert nogal eens vanuit tuinen en geveltuintjes in de stad. In 2023 werd deze soort van drie plaatsen in onze regio gemeld. Eind augustus vond Wijndeldt Boelema een bloeiende plant net buiten het hek van de volkstuintjes bij de Noordwijkerhoek. Op 8 september vond Peter (achternaam

onbekend) een plant ten zuiden van de grote vijver van Nieuw-Leeuwenhorst. Op 10 september ontdekte Jacqueline van Zweeden ook een bloeiende plant aan de overkant van de Gooweg dichtbij de nieuwe parkeerplaats.

Bleke teunisbloem – *Oenothera oehlkersii*

Op het bouwterrein van Sint Bavo in Noordwijkerhout trof JvD op 30 augustus vijf forse planten van deze soort aan. Deze soort onderscheidt zich van de algemene Grote teunisbloem door de lichtgele kleur van de bloemen in combinatie met groene kelkbladen (bij de Grote teunisbloem rood gestreept).

Bleke teunisbloem Sint Bavo

Kaukasische klimop – *Hedera colchia*

Op 3 januari vond JvD deze soort bij de ingang van het voetpad dat bij de vroegere firma Louwerendijk (Duindamseweg) schuin omhoog loopt de duinen in. Ook bleek deze klimop te groeien bij enkele loofbomen verder het duinbos in. Deze klimop kenmerkt zich door de grote, geelgeklepte, ondiep gelobde bladeren.

Engelse alant – *Inula britannica*

Deze plant komt vrijwel uitsluitend voor langs de grote rivieren. Als tuinplant wordt deze soort niet aangeboden. Het is daarom nogal uitzonderlijk dat Casper Zuyderduyn op 28 juli een bloeiende plant vond in een slopje in de prinsessenbuurt van Noordwijk aan Zee.

Klein vlooienkruid – *Pulicaria vulgaris*

Langs de grote rivieren is deze soort sterk toegenomen dankzij de vele projecten in het kader van 'Ruimte voor de rivier'. Langs de nieuwe stroomgeulen, aangelegd voor een betere waterberging, is Klein vlooienkruid een van de talrijkste soorten. Dat pionierskarakter toonde ook de plant die Casper Zuyderduyn op 18 september vond. De plant stond in het kale zand van een nog schaars begroeide nieuwe duinvallei in de Noordduinen.

Zeldzame soorten die eerder in de regio zijn gevonden

Zomerklokje Varkensboslaan 16 april 2023

Zomerklokje

– *Leucojum aestivum*

Deze soort komt in het wild voor in vloedbossen langs de benedenloop van de grote rivieren zoals de Rhoonse Grienden ten zuiden van Rotterdam.

Verder wordt deze soort veel

aangeplant door particulieren en gemeenten. Zo heeft de gemeente Noordwijk deze soort aangeplant in de berm van de Gooweg even voorbij de ijsbaan.

Op 13 april ontdekte Hein Verkade een flinke pol Zomerklokjes in de houtwal langs de N206 ter hoogte van de Varkensboslaan.

Bijenorchis – *Ophrys apifera*

Begin juni meldde Bart Otto, dat er vier Bijenorchissen op het terrein van de Noordwijkse Golfclub waren ontdekt. Er waren meteen maatregelen getroffen om de forse planten te beschermen tegen konijnenvraat.

Een spectaculaire waarneming net buiten de Bollenstreek betreft de melding van Peter van den Berg, die op 12 juni berichtte, dat hij fietsend naar Leiden een Bijenorchis in de berm van de weg nabij de inrit van de

Klinkenbergplas had zien staan. Een telling de volgende dag leverde 34 bloeistengels op. Een week later was de berm volledig gemaaid.

Bijenorchis NGC 20 juni 2023.

Bokkenorchis – *Himantoglossum hircinum*

Tijdens de broedvogelinventarisatie ontdekte Hanneke Oltheten een groot rozet langs een pad in de Noordduinen. Begin juni bleek dat het ging om een forse Bokkenorchis. Dit is de vierde locatie in de Noordduinen waar één of meer Bokkenorchissen zijn gevonden.

Grote veldbies – *Luzula sylvatica*

Op 5 maart vond Casper Zuyderduyn een flinke groeiplaats onder de dennen in de Noordduinen, niet ver van de Weideweg. Deze soort is te koop in tuincentra naast de

populaire *Luzula nivea* met witte bloeiwijze. De Grote veldbies groeit vooral in Zuid-Limburg. In onze regio is een flinke groeiplaats aanwezig in het eikenbos langs de Ruigenhoekerweg. Ook in het Panbos is een grote groeiplaats te zien. Vermoedelijk gaat het in onze regio om planten die hier niet op natuurlijke wijze beland zijn.

Goudhaver – *Trisetum flavescens*

In juni bleek deze grassoort op meerdere plekken in het landje van Meskers te groeien. Sinds 1995 was dit gras, voor zover mij bekend, niet meer in onze regio aangetroffen. In dat jaar ging de groeiplaats langs de vroegere 's-Gravendijkseweg verloren door de aanleg van het bedrijventerrein, dat de naam van dat weggetje overnam.

Ronde ooievaarsbek – *Geranium rotundifolium*

Eind april vond JvD enkele planten tegen de schuur van de vroegere Kweekerij Louwerendijk aan de Duindamseweg. Ook iets verder noordelijk langs de oude Randweg bleken twee flinke groeiplaatsen te zijn. Deze soort is de laatste jaren sterk toegenomen in ons land.

Zeewolfsmelk – *Euphorbia paralias*

Op 1 mei ontdekte JvD één pol in de zeereep ter hoogte van het Kachelduin. Naast de grote groeiplaats langs strandafrit 25 is dit de enige groeiplaats tussen Noordwijk aan Zee en de Langevelderslag.

Herfstbitterling – *Blackstonia perfoliata subsp. serotina*

Hugo Langezaal vond op 19 juli enkele plantjes in het noordelijke deel van natuurgebied Het Langeveld. Een nauwkeurige telling enkele dagen later leverde 15 plantjes op. Van een nieuwe vestiging was ook sprake in de Spijkerdellen (Coepelduynen) waar Maarten Langbroek deze ondersoort ontdekte. Hier bleek het om een groeiplaats van 50 ex. te gaan.

Donderkruid – *Inula conyzae*

Op 3 september meldde Tom van Noort tien bloeiende planten in de zeereep van de Coepelduynen. Hoewel de Verspreidingsatlas Vaatplanten diverse stippen tussen Katwijk en Noordwijk toont, heb ik zelf deze soort daar nooit aangetroffen

Gingellikruid – *Guizotia abyssinica*

Op 4 november meldde Paulien (achternaam onbekend) op waarneming.nl de vondst van deze soort in een verwaarloosde volkstuin grenzend aan het terrein van Houwaart Bootcamp aan het begin van de Duinweg. Deze soort verschijnt, meestal tijdelijk, op allerlei plaatsen en was na 2009 niet meer in onze regio gevonden.

Doorwaskervel – *Smyrniolum olusatrum*

Het zaad van deze mediterrane soort is te koop in veel tuincentra. Op allerlei plaatsen kan deze soort opduiken om een jaar later weer te verdwijnen. Op 26 april trof Jacqueline Henrot deze soort aan in het speelbos van Nieuw-Leeuwenhorst. Op 12 mei vond D. Everaerts een bloeiende plant in het hakhoutbos bij station Lisse (een bekende groeiplaats). Op 3 mei vond Ph. Verhagen een plant in de Oosteinderpolder ten noorden van Hillegom.

